

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ КОЛЕДЖ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Кафедра “Право”

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Криміналістика

Освітня програма Право

Спеціальність 081 “Право”

Галузь знань 08 “Право”

Затверджено на засіданні кафедри “Право”
Протокол № 1 від 02.09.2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Криміналістика
Викладач (-і)	к.ю.н. Петрик І.І.
Контактний телефон викладача	+38(099)9742212
Е-mail викладача	pii2509@ukr.net
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 редитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://ifagrarnicol.at.ua/index/bibliotechnij_fond/0-69
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
Знання та вміння, набуті при вивченні предмету можуть ефективно застосовувати положення криміналістики для забезпечення встановлення об'єктивної істини у різних видах юридичного процесу, зокрема у кримінальному провадженні; опанування необхідною науково-методологічною підготовкою, яка забезпечує бачення проблем, що виникають, шляхів їх розв'язання, застосовуючи навички творчого мислення та самовдосконалення свого професійного рівня; формування навичок прийняття рішень у складних слідчих ситуаціях, опанування логікою доказування; комплексний розгляд теоретичних основ науки криміналістики; опанування студентами понятійного апарату науки криміналістики; вивчення закономірностей злочинної діяльності та механізму кримінального правопорушення; набуття вмінь використовувати вищевказані закономірності в діяльності з виявлення, фіксації, вилучення та зберігання доказів; ознайомлення студентів із сучасними методами збирання і дослідження доказів; оволодіння практичними навичками щодо застосування сучасних методів криміналістики в практичній діяльності з розв'язання юридичних конфліктів.	
3. Мета та цілі курсу	
метою навчальної дисципліни «Криміналістика» є засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних положень науки криміналістики, оволодіння навичками використання криміналістичної техніки, призначення судових експертиз, проведення слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні, а також методикою розслідування окремих видів кримінальних правопорушень.	
4. Результати навчання (компетентності)	
аналізувати і оцінювати первинну інформацію, яка містить ознаки кримінального правопорушення; використовувати техніко-криміналістичні засоби для виявлення, фіксації та вилучення слідів, інших речових доказів, фіксації ходу та результатів слідчих (розшукових) дій; кваліфіковано готувати і призначати різні види криміналістичних та інших експертиз; використовувати при розслідуванні кримінальних правопорушень дані криміналістичних обліків; формулювати версії і визначати напрямки розслідування кримінальних правопорушень, планувати проведення слідчих (розшукових) дій; тактично кваліфіковано проводити слідчі (розшукові) дії; ефективно взаємодіяти з правоохоронними органами при розслідуванні кримінальних правопорушень; оцінювати слідчі ситуації та приймати оптимальні тактичні рішення при розслідуванні окремих видів кримінальних правопорушень; приймати рішення, спрямовані на попередження кримінальних правопорушень по матеріалам розслідування конкретного кримінального провадження.	
5. Організація навчання курсу	
Обсяг курсу 180 год.	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	40 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	40 год.

самостійна робота			100 год.		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
I	081 «Право»	II	нормативна		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літер атура	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
I семестр					
Атестація №1					
Тема 1. Загальні положення науки криміналістики. Предмет криміналістики. Принципи криміналістики, закони розвитку науки криміналістики. Загальні та окремі завдання криміналістики. Система криміналістики. Місце криміналістики в системі юридичних наук.	Лекція, семінарське заняття	[1,3]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Криміналістична ідентифікація і діагностика. Поняття і наукові засади криміналістичної ідентифікації. Види та форми криміналістичної ідентифікації. Ідентифікаційні ознаки і властивості, їх класифікація. Об'єкти і суб'єкти криміналістичної ідентифікації. Стадії криміналістичної ідентифікації. Поняття і сутність криміналістичної діагностики.	Лекція, семінарське заняття	[1,10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 4. Загальні положення криміналістичної техніки. Поняття, система та завдання криміналістичної техніки. Суб'єкти, форми, принципи та правові підстави застосування криміналістичної техніки. Класифікація засобів криміналістичної техніки. Методи криміналістичної техніки.	Лекція, семінарське заняття	[1]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 5. Криміналістична фотографія і відеозйомка. Поняття, завдання і система криміналістичної фотографії. Прийоми і методи судово-оперативної фотографії. Методи судово-дослідницької фотографії.	Лекція, практичне заняття	[1]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського	10 балів	До наступного заняття за розкладом

Криміналістичний відеозапис. Процесуальне оформлення фотозйомки і відеозапису в ході слідчих (розшукових) дій.			кого заняття		
Тема 6. Криміналістичне дослідження слідів (трасологія, дактилоскопія). Поняття трасології її система та наукові засади. Поняття слідів у трасології. Механізм слідоутворення. Класифікація слідів. Види та характеристика слідів: людини (рук, ніг), транспортних засобів, знарядь злочину та інструментів. Загальні правила виявлення, огляду, фіксації і вилучення слідів	Лекція, семінарське, практичне заняття	[1,26]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Криміналістичне дослідження зброї, вибухових пристроїв і речовин та слідів їх застосування (зброєзнавство). Поняття і завдання судової балістики. Види та характеристика об'єктів балістичного дослідження: зброї, боєприпасів, слідів пострілу. Слідчий огляд вогнепальної зброї та слідів пострілу. Можливості судово-балістичної експертизи. Холодна зброя: поняття, класифікація. Питання, що вирішуються експертизою холодної зброї.	Лекція, практичне заняття	[1,7]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 9. Криміналістичне дослідження документів (документознавство). Поняття, види та наукові засади криміналістичного дослідження документів. Поняття та класифікація документів. Правила поводження з документами. Дослідження рукописних документів. Поняття письма та почерку. Ознаки письмової мови і почерку, їх класифікація та ідентифікаційне значення. Неідентифікаційне дослідження рукописів і його цілі. Почеркознавча і авторознавча експертизи: поняття, завдання, можливості та підготовка матеріалів для призначення.	Лекція, семінарське заняття	[1,6]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом

Техніко-криміналістичне дослідження документів: поняття, зміст і види. Види підробки документів.					
Тема 10. Ідентифікація особи за ознаками зовнішності (габітоскопія). Наукові основи, поняття та значення ідентифікації людини за ознаками зовнішності. Криміналістична класифікація ознак зовнішності людини. Використання даних зовнішності людини у розслідуванні кримінальних правопорушень. Опис зовнішності за методом «словесного портрета». Фотопортретна експертиза.	Лекція, семінарське заняття	[1]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 13. Інформаційно-довідкове забезпечення розслідування злочинів (кримінальна реєстрація). Кримінальна реєстрація поняття, джерела, форми накопичення інформації та види криміналістичних обліків. Особливості функціонування криміналістичних обліків	Практичне заняття	[1,4]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Атестація №2					
Тема 14. Загальні положення криміналістичної тактики. Предмет, завдання, джерела та засоби криміналістичної тактики. Тактика слідчих (розшукових) дій. Тактичні прийоми, тактичні комбінації, тактичні операції. Слідчі ситуації. Тактичне рішення і тактичний ризик. Криміналістична рекомендація.	Лекція, семінарське заняття	[1,8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 15. Криміналістична версія. Організація та планування розслідування. Поняття і сутність криміналістичної версії, класифікація криміналістичних версій. Стадії, методи побудови та перевірки версій. Зміст організації розслідування, його принципи та рівні реалізації. Зміст планування розслідування, вимоги до різних видів планів.	Лекція, семінарське заняття	[1,3]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 16. Тактика огляду.	Лекція,	[1,4]	Підготовк	5	До

Поняття та завдання огляду, його пізнавальне значення у слідчій діяльності. Види огляду, їх характеристика. Загальні засади проведення огляду. Огляд місця події. Етапи, стадії та методи огляду місця події. Фіксація ходу і результатів огляду.	практичне заняття		а до контрольної роботи	балів	підсумково го заняття
Тема 17. Тактика обшуку. Поняття, види обшуку. Підготовка до проведення обшуку. Етапи та тактичні особливості проведення обшуку. Фіксація результатів обшуку.	Лекція, практичне заняття	[1,5]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 18. Тактика допиту. Поняття, сутність, види допиту. Підготовка до допиту. Загальні положення тактики допиту. Фіксація ходу та результатів допиту.	Лекція, практичне заняття	[1,6]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 19. Тактика пред'явлення для впізнання. Поняття, сутність та види пред'явлення для впізнання. Підготовка до пред'явлення для впізнання. Особливості організації робочого етапу окремих видів пред'явлення для впізнання. Фіксація ходу та результатів пред'явлення для впізнання.	Лекція, практичне заняття	[1,10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 20. Тактика слідчого експерименту. Поняття, мета та завдання слідчого експерименту. Підготовка до слідчого експерименту. Види слідчого експерименту та тактичні положення проведення дослідів чи випробувань. Тактичні особливості відтворення дій, обставин певної події. Фіксація ходу і результатів слідчого експерименту.	Лекція, практичне заняття	[1,6]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, пройти тестування до попередніх тем	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 22. Загальні положення криміналістичної	Лекція, семінар-	[2,1]	Опрацювати	10 балів	До наступного

методики. Поняття, сутність та сучасні тенденції розвитку криміналістичної методики. Класифікація та структура окремих методик розслідування злочинів. Криміналістична характеристика злочинів.	ське заняття		лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття		заняття за розкладом
Тема 23. Розслідування злочинів проти життя та здоров'я особи Криміналістична характеристика вбивств. Криміналістична характеристика тілесних ушкоджень. Типові слідчі ситуації та слідчі версії у провадженнях щодо вбивств. Типові слідчі ситуації та слідчі версії у провадженнях щодо тілесні ушкоджень.	Лекція, семінарське заняття	[2]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До підсумкового заняття

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	100 бальна за семестр – як середньо арифметичне 100 балів протягом семестру та 100 балів за екзамен “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; “незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь,
-----------------------------------	---

	навичок, науковими термінами.
Вимоги до письмової роботи	Відповідно до навчального плану, студент виконує одну контрольну роботу, яка є допуском до складання іспиту. Головна мета її – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв'язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.
Семінарські заняття	Семінарське, практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання.. За метою і структурою семінарські, практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за семінарське, практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни
Умови допуску до підсумкового контролю	За I семестр – оцінка за поточне тестування (5 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (65 балів); – оцінка за контрольну роботу (20 балів); – оцінка за самостійну роботу (10 балів). За II семестр – оцінка за поточне тестування (10 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (60 балів); – оцінка за контрольну роботу (20 балів); – оцінка за самостійну роботу (10 балів).
7. Політика курсу	
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;	

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо).

Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

8. Рекомендована література

1. Криміналістика: підручник: у 2 т. Т.1 / [В.Ю. Шепітько, В.А. Журавель, В.О. Коновалова та ін.]; за ред. В.Ю. Шепітька. – Харків: Право, 2019. – 456с.
2. Криміналістика: підручник: у 2 т. Т.2 / [В.Ю. Шепітько, В.А. Журавель, В.О. Коновалова та ін.]; за ред. В.Ю. Шепітька. – Харків: Право, 2019. – 328 с.
3. Криміналістика: підручник./В.В. Пясковський, Ю. М. Чорноус, А. В Іщенко, О.О. Алексєєв та ін. – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 544с.
4. Криміналістика у питаннях та відповідях : Навчальний посібник [Текст] / [А.В. Іщенко, В.В. Пясковський, А.В. Самодін, Ю.М. Чорноус та ін.]. - К. : ТОВ «Видавництво «Центр учбової літератури», 2016. - 118 с.
5. Криміналістика : Навч. посіб. [Текст] / Р.І. Благута, Р.І. Сибірина, В.М. Бараняк та ін.; за заг. ред. Є.В. Пряхіна. - Львів : ЛьвівДУВС, 2010. - 539 с.
6. Криміналістика : підручник [Текст] / В. В. Пясковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Іщенко та ін. - К. : «Центр учбової літератури», 2015. - 544 с.
7. Криміналістика. Академічний курс : Підручник [Текст] / Т.В. Варфоломєєв, В.Г. Гончаренко, В.І. Бояров та ін. - К.: ЮрІнкомІнтер, 2011. - 495 с.
8. Криміналістика: питання і відповіді : навч. посіб. для студ. ВНЗ [Текст] / А.В. Кофанов, О.Л. Кобилянський, Я.В. Кузьмічов, та ін. - К. : ЦУЛ, 2011. - 276 с.
9. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять і словник термінів з навчальної дисципліни «Криміналістика» [Текст] / В. Ю. Шепітько та ін. - Х. : Право, 2013. - 168 с.
10. Тетарчук І.В. Криміналістика. Для підготовки до іспитів. Навчальний посібник [Текст] / І. В. Тетарчук . - К. : ЦУЛ, 2015. - 200 с.
11. Іщенко А.В. Летописькриминалистики : дати, факти, имена [текст] / А.В. Іщенко. - К., 2016. - 384 с.

Додаткові рекомендовані джерела

1. Алексєєв О. О. Розслідування окремих видів злочинів[Текст] : навч. посіб. для студ. ВНЗ / О. О. Алексєєв, В. К. Весельський, В. В. Пясковський. - К. : ЦУЛ, 2014. - 319 с.
2. Бондар В. С. Проблеми теорії та практики застосування спеціальних криміналістичних знань у розслідуванні квартирних крадіжок : монографія [Текст] / В. С. Бондар, М. Я. Сегай. - Луганськ, 2011. - 311 с.
3. Вакулик О.О., Забезпечення дотримання прав, свобод та інтересів осіб під час проведення слідчих (розшукових) дій / Науковий вісник публічного та приватного права. - 2016. - № 2. - С 178-183.
4. Взаємодія слідчих та оперативних підрозділів під час досудового розслідування : навч. посіб. [Текст] / Р. І. Благута, М. П. Климчук, В. М. Сакал та ін. - К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2014. - 215 с.
5. Відшкодування шкоди потерпілому, завданої кримінальним правопорушенням

[Текст] : метод. рек. / [Чернявський С.С., Вознюк А.А., Алексеева-Процюк Д.О., Бурлака В.В., Самодін А.В. та ін.]. - К.: Нац. акад. внутр. справ, 2016. - 122 с.

6. Галаган В. І. Особливості методики розслідування нерозкритих грабежів та розбоїв минулих років [Текст] : монографія / В. І. Галаган, М. О. Яковенко. - Луганськ : РВВ ЛДУВС, 2013. - 255 с.

7. Галаган В. І. Процесуальний порядок і тактика отримання зразків для експертизи у кримінальному провадженні України [Текст] : монографія / В. І. Галаган, О. В. Козак. - Краматорськ : ТОВ «Каштан», 2015. - 223 с.

8. Досудове розслідування в кримінальних провадженнях щодо застосування примусових заходів медичного характеру : метод. рек. / [Чернявський С. С., Вознюк А. А., Пати́к А. А. та ін.]. - К.: Нац. акад. внутр. справ, 2016. - 48 с.

9. Дудаш Т.І. Практика Європейського суду з прав людини : навч. посіб. / Т.І. Дудаш. - К.: Алерта, 2016. - 488 с.

10. Єфімов М. М. Організація і тактика розслідування хуліганства : навчально-практичний посібник / М. М. Єфімов. - Дніпропетровськ, 2013. - 148 с.

11. Іщенко А.В. Поняття й система методів техніко-криміналістичного дослідження документів : навч. посіб. // А.В. Іщенко, М.Ю. Будзієвський, І.П. Красюк; за ред. С.М. Алфьорова; НАВС, ДНДЕКЦ МВС України, ДніпроДУВС. - Київ, 2011. - 97 с.

12. Кваліфікація та розслідування кримінальних правопорушень проти порядку обігу грошей, цінних паперів, інших документів : посіб. / авт. кол. О. В. Процюк, Е. М. Кісілюк, М. П. Климчук, О. Є. Омельченко та ін. ; за ред. С. С. Чернявського. - К. : Вид-во Європейського ун-ту, 2014. - 111 с.

13. Когутич І. І. Використання криміналістичних знань у судовому розгляді кримінальних справ : наук.-практ. посіб. / І. І. Когутич, В. Т. Нор. - Львів, Київ : Тріада плюс, Алерта, 2011. - 426 с.

14. Комаринська Ю. Б. Розслідування навмисних вбивств, замаскованих під нещасний випадок або самогубство на залізничному транспорті : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Ю. Б. Комаринська, О. І. Галаган. - К. : ЦУЛ, 2013. - 123 с.

15. Коропецька С.О. Відібрання зразків біологічного походження на стадії досудового розслідування : Методичні рекомендації / С.О. Коропецька. - Івано-Франківськ : Голіней О.М., 2016. - 48 с.

16. Криміналістична техніка : навч. посібник / за ред. А. В. Кофанова. -К., 2011. - 352 с.

17. Криміналістичне забезпечення розкриття і розслідування злочинів : курс лекцій // В. К. Весельський, А. В. Іщенко, В. С. Кузьмічов, Д. Б. Сергєєва, Ю. М. Чорноус. - К., 2011. - 177 с.

18. Криміналістичні засоби та методи розкриття та розслідування кримінальних правопорушень : підручник / О. М. Цільмак, О. Є. Користін, О. С. Шаптала, Д. В. Талалай. - О., 2015. - 302 с.

19. Кримінальна реєстрація та криміналістичні обліки : курс лекцій / А. В. Кофанов, С. І. Мендус, Є. Ю. Свобода, В. В. Індюкова. - К., 2011. - 146 с.

20. Кримінальний процес: альбом схем (загальна та особливості частини) [текст] навч. посіб. 2-ге видання, виправлене та доповнене. / [Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, Д. П. Письменний та ін.]. - К. : «Центр учбової літератури», 2016. - 406 с.

21. Методика розслідування квартирних крадіжок : навч.-метод. посіб. / В. С. Бондар, С. В. Головкін, О. А. Єршов, О. В. Кузнєцова, Р. І. Мельник. - Луганськ : РВВ ЛДУВС, 2011. - 399 с.

22. Мороз А. О. Біометричні технології ідентифікації людини. Огляд систем / А. О. Мороз // Математичні машини і системи. - 2011. - № 1. - С. 3945.

23. Наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори: словник- довідник для працівників правоохоронних органів / укладачі: Ю. В. Шепітько, А. М. Полях, Н. М. Макаренко, Г. П. Петюнін. - Х. : Вид. агенція «Апостіль», 2016. - 402 с.
24. Одерій О. В. Тактика слідчого огляду комп'ютерних систем та їх елементів : наук.-практ. посіб. / В. О. Одерій, С. О. Корона, С. В. Самойлов. - Донецьк, 2010. - 87 с.
25. Організація і тактика одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб : навч. посібник / С. С. Чернявський, О. О. Алексєєв, А. А. Вознюк. - К., 2016. - 66 с.
26. Основи судової експертизи: навчальний посібник для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта / авт.- уклад.: Л.М. Головченко, А.І. Лозовий, Е.Б. Сімакова-Єфремян та ін. - Х.: Право, 2016. - 928 с.
27. Особливості використання обліків та автоматизованих інформаційних систем при розслідуванні кримінальних правопорушень [Текст] : метод. рек. / В. Г. Хахановський, Д.В. Дабіжа, В.В. Пясковський. - К.: Нац. акад. внутр. справ, 2017. - 36 с.
28. Остапчук М. С. Методика розслідування розбоїв, учинених неповнолітніми : монографія / М. С. Остапчук. - Львів, 2015. - 250 с.
29. Патик Л. Л. Використання спеціальних знань у розслідуванні злочинів, пов'язаних із підробленням документів, що посвідчують вищу освіту / Л. Л. Патик // Криміналістичний вісник : наук.-практ.зб. / [голов. ред. В. В. Черней] / ДНДЕКЦ МВС України; НАВС. - К. : ПК «Типографія від «А» до «Я», 2016. - № 1 (25). - С. 85-90.
30. Патик Л. Л. Техніко-криміналістичне дослідження підробного паспорта громадянина України : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Л. Л. Патик. - К. : ЦУЛ, 2013. - 140 с.
31. Патик Л.Л., Дрозд В. Г. Процесуальний порядок застосування особистої поруки / В. Г. Дрозд, Л. Л. Патик // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Є.О. Дідоренка. № 3 (74). - 20016. - С. 176182.
32. Пиріг І. В. Теоретико-прикладні проблеми експертного забезпечення досудового розслідування : монографія / І. В. Пиріг. - Дніпропетровськ : «Ліра ЛТД», 2015. - 430 с.
33. Полянська Г. С. Криміналістична діагностика у розкритті та розслідуванні злочинів : монографія / Г. С. Полянська. - КривийРіг, 2015. - 197 с.
34. Призначення судових експертиз під час неправдивого повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності [Текст] : метод. рек. / [Охріменко С.С., Юсупов В.В., Приходько Ю.П., Самодін А.В. та ін.]. - К.: Нац. акад. внутр. справ, 2016. - 42 с.
35. Програмний продукт «Мультимедійний навчальний посібник «Особливості розслідування окремих видів злочинів» / [Антощук А.О., Атаманчук В.М., Комаринська Ю.Б., Курилін І.Р., Мировська А.В., Патик Л.Л., Пясковський В.В., Самодін А.В., Пуйко Т.В.]. - Свідectво про реєстрацію авторського права на твір № 72044 (Дата реєстрації 18.05.2017).
36. Програмний продукт «Мультимедійний підручник «Криміналістика» / [Алексєєв О.О., Арешонков В.В., Атаманчук В.М. та ін.]. - Свідectво про реєстрацію авторського права на твір № 65883 (Дата реєстрації 06.06.2016).
37. Протидія перешкоджанню законній професійній діяльності журналістів в Україні [Текст] : метод. рек. / [С.С. Чернявський, Л.В. Опришко, А.В. Титко, А.В. Данієль]. - К.: Нац. акад. внутр. справ, 2017. - 50с.
38. Процесуальний порядок та особливості застосування слідчим арешту майна [Текст] : метод. рек. / [С.С. Чернявський, А.А. Вознюк, Д.О. Алексєєва- Процюк, А.В. Самодін]. - К.: Нац. акад. внутр. справ, 2017. - 50 с.
39. Розслідування примушування до виконання чи невиконання цивільно- правових зобов'язань [Текст] : метод. рек. / [С.І. Ніколаюк, В.В. Пясковський, О.М. Фесенко]. - К.:

Нац. акад. внутр. справ, 2017. - 34 с.

40. Розслідування шахрайств, учинених способом фінансової піраміди : навч. посібник / С. С. Чернявський, О. Ю. Татаров, В. В. Черней, Р. Р. Кузьмін, С.М. Князєв, В. В. Юсупов, А. А. Вознюк ; за ред. В. В. Коваленка. - К., 2013. - 179 с.

41. Скотар Н. М. Криміналістичні та процесуальні питання ідентифікації людини за слідами-відображеннями / Н. М. Скотар. - К., 2011. - 100 с.

42. Слідчі (розшукові) дії у кримінальному провадженні [навч. наоч. посіб. у схемах і таблицях] / О. А. Осауленко, А. В. Самодін, Г. М. Степанова та ін. - К. : «Центр учбової літератури», 2015. - 140 с.

43. Сучасні методи досудового розслідування кримінальних правопорушень : підручник / О. М. Цільмак, О. Є. Користін, О. М. Заєць та ін. [за заг. ред. О. М. Цільмак]. - Одеса : Фенікс, 2017. - 352 с.

44. Чернявський С. С. Фінансове шахрайство: методологічні засади розслідування : монографія / С. С. Чернявський. - К. : «Хай-Тек-Прес», 2010. - 623 с.

45. Чорноус Ю. М. Теорія і практика криміналістичного забезпечення досудового слідства у справах про злочини міжнародного характеру : монографія / Ю. М. Чорноус. - К. : Скіф, 2012. - 447 с.

46. Чорноус Ю.М. Актуальні питання реалізації міжнародного співробітництва під час розслідування злочинів / Ю.М. Чорноус // КЕ^М. Кпо^іебде. Ебисаііоп. Їо^ Мападетепі - Їобг (Роіапб). - №3 (15). - 2016. - С. 29-38.

47. Чорноус Ю.М. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів : монографія / Ю.М. Чорноус. - Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. - 492 с.

48. Чорноус Ю.М., Лопата О.А. Правові засади міжнародного співробітництва у сфері судово-експертної діяльності // Криміналістичний вісник : наук.-практ. зб. - К., 2016. - № 1 (25). - С. 6-12.

49. Чорноус Ю.М., Сакаль А.П. Початковий етап розслідування злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, вчинених транснаціональними злочинними угрупованнями [Текст] : Навч. посібник / Ю.М. Чорноус, А.П. Сакаль. - К.: ВБ «Аванпост-прим», 2015. - 195 с.

50. Матеріали для практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Криміналістика» (обов'язкова) для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціалістів 081 «Право» денної форми навчання / уклад.: В.Ю. Шепітько, В.І. Алексєйчук, Г. К. Авдєєва та ін. – Харків: Право, 2019. – 114с.

Нормативно-правові акти:

1. Про захист прав людини і основоположних свобод : Конвенція Ради Європи від 4 листоп. 1950 р. (в ред. від 1 червн. 2010 р.) (зі змінами та доповненнями, внесеними Протоколом № 11 від 11 трав. 1994 року, Протоколом № 14 від 13 трав. 2004 року) : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [Шр://2акоп2.гада.юу.иа/1а^8/8Бо^/995_004](http://zakon2.gada.gov.ua/1a^8/8Bo^/995_004). - Назва з екрана.

2. Конституція України : Закон України від 28 червн. 1996 р. № 254к/96- ВР (станом на 15 березень 2016 р.) : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [кйр://2акоп5.^аба.юу.иа/1а^8/8Бо^/254к/96-вр](http://zakon5.gov.ua/1a^8/8Bo^/254к/96-вр). - Назва з екрана.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України № 4651 - від 13 квіт. 2012 р. (зі змінами та доповненнями): [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [2акоп.габа.юу.иа/4651-17](http://zakon.gaba.gov.ua/4651-17). - Назва з екрана.

4. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III (ред. від 1 травн. 2016 р.): [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [кйр://2акоп5.габа.юу.иа/1а^8/8Бо^/2341-14](http://zakon5.gaba.gov.ua/1a^8/8Bo^/2341-14). - Назва з екрана.

5. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 5 лип. 2012 р. № 5076-УІ (ред. від 6 лют. 2016 р.) : [Електронний ресурс]. - Режим доступу :

[кйр://2акоп5.габа.ѡу.иа/1а^8/8Бо^/5076-17.](#) - Назва з екрана.

6. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12 листопада 2015 р. № 794-УПІ : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [кйр://2акоп5.габа.ѡу.иа/1а^8/8Бо^/794-19.](#) - Назва з екрана.

7. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : Закон України від 23 груд. 1993 р. № 3781-ХІІ (ред. від 1 берез. 2016 р.) : [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [кйр://2акоп5.габа.ѡу.иа/1а^8/8Бо^/3781-12.](#) - Назва з екрана.

8. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві : Закон України від 23 груд. 1993 № 3782-ХІІ (ред. 1 берез. р.) : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [кйр://2акоп5.габа.ѡу.иа/1а^8/8Бо^/3782-12.](#) - Назва з екрана.

9. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700- (в ред. від 05.10.2016) : [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [кйр://2акоп5.габа.ѡу.иа/габа/8Бо^/1700-18/раѡe2.](#) - Назва з екрана.

10. Про здійснення правосуддя та кримінального провадження у зв'язку з проведенням антитерористичної операції : Закон України від 12 серп.2014 р. № 1632-УП : [Електронний ресурс]. - Режим доступу :[ІПр://2акоп5.га4а.ѡУ.иа/1а^8/8Бо^/1632-18.](#) - Назва з екрана.

11. Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів : Закон України від 10 листоп. 2015 р. № 772-УШ : [Електронний ресурс]. - Режим доступу :[БІр://2акоп5.га4а.ѡу.иа/1а^8/8Бо^/772-19.](#) - Назва з екрана.

12. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1698-УП (ред. від 1 трав. 2016 р.) : [Електронний ресурс]. - Режим доступу :[БІр://2акоп5.габа.ѡу.иа/1а^8/8Бо^/1698-18.](#) - Назва з екрана.

13. Про Національну поліцію : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VІ: [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [кйр://2акоп5.габа.ѡу.иа/1а^8/8Бо^/580-19.](#) - Назва з екрана.

14. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18 лют. 1992 р. № 2135-ХІІ (ред. від 1 берез. 2016 р) : [Електронний ресурс]. - Режим доступу :[БІр://2акоп5.габа.ѡу.иа/1а^8/8Бо^/2135-12.](#) - Назва з екрана.

15. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1697-УП (ред. 12 трав. 2016р.): [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [кйр://2акоп5.габа.ѡу.иа/1а^8/8Бо^/1697-18.](#) - Назва з екрана.

16. Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20 вер. 2011 р. № 3739-УІ (ред. від 9 груд. 2015 р.) : [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [кйр://2акоп5.габа.ѡу.иа/1а^8/8Бо^/3739-17.](#) - Назва з екрана.

17. Про судову експертизу : Закон України від 25 лют. 1994 р. № 4038-ХІІ (ред. від 1 січ. 2016 р.) : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [кйр://2акоп5.габа.ѡу.иа/1а^8/8Бо^/4038-12.](#) - Назва з екрана.

18. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 2 черв. 2016 р. № 1402-УШ: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [кйр://2акоп5.габа.ѡу.иа/1а^8/8Бо^/1402-19.](#) - Назва з екрана.

19. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки: Закону України від 14.10.2014 № 1699-VІІ (в ред. від 08.08.2015): [Електронний ресурс]. - Режим доступу :[БІр://2акоп5.габа.ѡу.иа/габа/8Бо^/1699-18.](#) - Назва з екрана.

20. Інструкція про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах : Затверджено наказом Міністерства юстиції України від 12 груд. 2011 р. № 3505/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 7 верес. 2015р. № 1659/5): [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [БІр://2акоп5.габа.ѡу.иа/1а^8/8Бо^/21431-11.](#) - Назва з екрана.

21. Інструкція про поведіння з вибуховими матеріалами в органах і підрозділах внутрішніх справ України : Затверджено наказом МВС України від 9 лип. 2014 р. № 653 : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [кйр://2акоп5.габа.ѳоу.иа/1а^8/8Бо^/20870-14.](#) - Назва з екрана.
22. Інструкція про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяві повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події : наказ МВС України від 6 листоп. 2015р. №1377: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [Шр://2акоп5.габа.ѳоу.иа/1а^8/тат/1378204.](#) - Назва з екрана.
23. Інструкція про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події : Затверджено наказом МВС України від 3 листоп. 2015 р. № 1339: [Електронний ресурс].- Режим доступу [Шр://2акоп5. гада.ѳоу.иа/1а^8/тат/1378204.](#) - Назва з екрана.
24. Інструкція про порядок проведення криміналістичних досліджень транспортних засобів і реєстраційних документів, що їх супроводжують, працівниками Експертної служби МВС України : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : Затверджено наказом МВС України від 31 трав. 2013 р. № 537: [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [Шр://2акоп5.гада.ѳОУ.иа/1а^8/8Бо^/21309-13.](#) - Назва з екрана.
25. Інструкція про порядок проведення судових експертиз та експертних досліджень паспортних документів Головним експертно-криміналістичним центром Державної прикордонної служби України : Затверджено наказом МВС України від 18 листоп. 2013 р. № 1109: [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [БІр://2акоп5.габа.ѳоу.иа/1а^8/8Бо^/22086-13.](#) - Назва з екрана.
26. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : Затверджено наказом МВС України від 07 липня 2017 р. № 575 : [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [БІр://2акоп5.габа.ѳоу.иа/1а^8/8Бо^/20937-17.](#) - Назва з екрана.
27. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень : Затверджено наказом Міністерства юстиції України від 8 жовт. 1998 р. № 53/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 26 груд. 2012 р. № 1950/5): [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [БІр://2акоп5.габа.ѳоу.иа/1а^8/8Бо^/20705-98.](#) - Назва з екрана.
28. Інструкція про проведення судово-медичної експертизи : Затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 січ. 1995 р. №6: [Електронний ресурс].- Режим доступу: [БІр://2акоп5.габа.ѳоу.иа/1а^8/8Бо^/20254-95.](#) - Назва з екрана.
29. Інструкція про участь співробітників та працівників Українського науково-дослідного інституту спеціальної техніки та судових експертиз Служби безпеки України як спеціалістів в кримінальному провадженні : Затверджено наказом Центрального управління Служби безпеки України 19 берез. 2016 р. № 138 : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [БІр://2акоп0.габа.ѳоу.иа/1а^8/8Бо^/20564-16.](#) - Назва з екрана.
30. Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України: Затверджено наказом МВС України від 3 листоп. 2015 р. № 1343: [Електронний ресурс].- Режим доступу: [БІр://2акоп5. габа.ѳоу.иа/1а^8 /8Бо^/21390-15.](#) - Назва з екрана.
31. Положення про органи досудового розслідування Національної поліції України: Наказ МВС України від 06 липня 2017 р. № 570 : [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [Шр://2акоп0.гада.ѳОУ.иа/1а^8/8Бо^/20918-17.](#) - Назва з екрана.
32. Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань: Затверджено наказом Генеральної прокуратури України від 06.04.2016 № 139:

[Електронний ресурс]. - Режим доступу :

Шр://2акоп5.га4а.ѳОУ.иа/1а^8/8Ъо^/20680-16/рагап112#п125. - Назва з екрана.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

<http://www.naiu.kiev.ua/naiu/tslc/index.php> – Офіційний сайт Національної академії внутрішніх справ

<http://rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України.

<http://gp.gov.ua> – Офіційний сайт Генеральної Прокуратури України.

<http://kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.

<http://minjust.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства юстиції України.

<http://court.gov.ua> – Офіційний портал Судової влади України.

<http://mvs.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України.

<http://nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.

<http://catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України, каталог книжкових та спеціальних видань (з 1995 року).

Викладач

Петрик І.І.